

MINSKADE UTGIFTER MED

Luleå förbereder sig för fördubblat antal 80-plussare inom 20 år

Med fler trygghetsboenden tänker Luleå dra ner de framtida kostnaderna för äldreomsorgen med 120 miljoner kronor per år. Men då vill det till att folk flyttar från villan i tid.

ÄLDREBOENDEN Jämfört med andra kommuner i Norrbotten har Luleå en ung befolkning, men den åldras obönhörligen. Om 20 år kommer det att finnas dubbelt så många lulebor över 80 år. Redan om åtta år har antalet ökat med 40 procent.

NÄR DAGENS 80-plussare flyttar från villan hamnar de ofta på ett äldreboende. De som är mer förutseende och

"Alla tycker att det låter jättebra med trygghetsboenden, men att det inte gäller dem själva."

Leif Wikman, projektledare, Luleå

lämnar sitt hus redan i 70-årsåldern kan i stället flytta till ett trygghetsboende eller en vanlig lägenhet som är lättillgänglig. Där kan de i allmänhet bo kvar tills de är över 90 år, skriver Luleå kommun i sin plan för framtidens äldreboendestäder.

För att fler ska kunna skjuta upp flytten till ett vård- och omsorgsboende satsar Luleå nu hårt på fler trygghetsboenden och ökad tillgänglighet i flera bostadsområden.

Tanken är att det då inte

ska behövas lika många nya platser på vård- och omsorgsboenden och att kommunens kostnader därmed ökar i mer måttlig takt.

Skulle de som är äldre än 80 år fortsätta att flytta till äldreboenden i samma utsträckning som nu kommer kommunens kostnader år 2020 att vara 150 miljoner kronor högre än i dag. Bor de i vanliga lägenheter eller i trygghetsboenden ökar kostnaderna med cirka 30 miljoner kronor.

– Då har vi ändå räknat

med mycket högre kostnader för hemtjänst, säger Leif Wikman, som är projektledare för Luleås bostadsplanering för äldre.

HAN VAR TIDIGARE ordförande i Luleås socialnämnd och har varit controller och utredare i landstinget. Nu är han konsult, inriktad på samhällsplanering.

Enligt kommunens plan ska det finnas 350 nya trygghetsbostäder år 2020. Några om moderna äldreboenden

kommer att byggas om till trygghetsboenden samtidigt som kommunen bygger ett helt nytt vård- och omsorgsboende.

Trygghetsboendena ska ha gemensamma lokaler och ge de äldre möjlighet att äta tillsammans. Det ska finnas trygghetslarm och en värdinna som ordnar sociala aktiviteter.

FEM AV DE sju trygghetsboenden som nu planeras byggs av det kommunala bostads-

bolaget. Två byggs av privata fastighetsägare men de får kommunalt ekonomiskt stöd.

– Vi har pekat ut var trygghetsboenden behövs, sedan vi inventerat tillgängligheten och servicen i olika områden, säger Leif Wikman.

Sedan återstår att få folk att flytta dit.

– Alla tycker att det låter jättebra med trygghetsboenden, men att det inte gäller dem själva. Så vi har arbetat i flera år med att förändra människors attityder, säger Leif Wikman.

Det har skett genom kontakter med pensionärsföreningar och genom att lokala medier lockats att skriva om äldreboendestäder.

SJÄLV ÄR Leif Wikman 61 år, bor i en villa i ett och ett halvt plan och tycker att han är för ung för att köpa till ett trygghetsboende.

– Men jag får väl börja fundera på att flytta.

CECILIA GRANSTRAND
cg@dagenssamhalle.se

Gävle fick bidrag från Hjälpmedelsinstitutet till en arkitekttävling om ett nytt äldreboende. Det vinnande förslaget på bilden kommer nu att uppföras. BILD: NYRENS ARKITEKTKONTOR

44 projekt får dela på 50 miljoner

Hälften av alla svenskar över 65 år bor i dag i bostäder med bristande tillgänglighet. Det kan gälla allt från avsaknad av hiss till höga trösklar.

Hjälpmedelsinstitutet har fått i uppdrag av regeringen att under 2010–2012 stödja nytänkande och

utveckling av bostäder för äldre. Det ska bland annat handla om hur det vanliga bostadsbeståndet kan anpassas och planeras så att människor kan bo kvar även när de behöver vård och omsorg. Luleå är en av de kommuner som fått ta del av de 50 miljoner kronor som

anslagits till programmet "Bo bra på äldre dar". Stöd har betalats ut till 44 projekt som främst drivs av kommuner men också av forskare, företag och föreningar.

I nästa vecka arrangeras konferensen "Boende för äldre" i Luleå där kommunen visar upp sitt arbete.

TRYGGA BOENDEN

Leif Wikman är projektledare för Luleås bostadsplanering för äldre. Och han har mycket att göra då de äldre blir fler och fler.

FP VILL HA NY LARMKNAPP

OMSORG En nationell larmtelefon eller en larmknapp på Socialstyrelsens webbplats. Det vill Folkpartiet införa för att göra det lättare för anhöriga och personal att slå larm om missförhållanden i äldreboenden. Den som anmäler ska också kunna göra det under sekretess, skriver Svenska Dagbladet. – Det anmälningsystem som finns i dag gör att många inte vågar anmäla, säger Barbro Westerholm, FP:s socialpolitiska talesperson.

Christer tog hem vinsten

● Vinnare av februarikruset blev Christer Olsson i Skånes Fagerhult. Gratiss, fyra trisslotter på väg! Rätta lösningen:

Ha ett gott liv länge – hälsovård för alla

Att man som senior vill behålla en god livskvalitet är självklart, likväl som att de samhällsekonomiska resurserna ska användas på bästa sätt. Därför behöver vi införa ett nationellt hälsovårdsprogram för alla över 65 år.

En satsning på hälsovård för seniorer kan leda till en ökad livskvalitet och bättre hälsa för många. Då minskar också behovet av akutvård och sjukhusvård, vilket frigör resurser för de allra sjukaste som behöver mest vård. Att satsa på en nationell äldreomsorg är en investering som stärker välfärden och skapar stora vinster både för människor och för samhället.

Läs mer på Vårdförbundets webbplats: www.vardforbundet.se/aldrehalsa

Medlemmar i Vårdförbundet arbetar för en säker vård. Vi är 110 000 sjuksköterskor, barnmorskor, biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor som utvecklar vården för dig som individ. Från sjukdom och diagnos till hälsa och helhet. www.vardforbundet.se

UPPSALA
UNIVERSITET

ATT LEDA OCH ARBETA UTIFRÅN DEN NATIONELLA VÄRDEGRUNDEN INOM ÄLDREMSORGEN

Är du verksam inom äldreomsorgen?

Enhetschef
Biståndshandläggare
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Medicinskt ansvarig för rehabilitering

Läs Socialstyrelsens värdegrundsutbildning vid Uppsala universitet.

Vi utbildar i hela landet!

Välkommen med din ansökan!

www.uu.se/vardegrundsutbildning